

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΧΟΛΗ ΔΙΕΘΝΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ, ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ & ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ		
ΤΜΗΜΑ	Διεθνών, Ευρωπαϊκών & Περιφερειακών Σπουδών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	120309	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	B (Εαρινό εξ.)
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Θεωρία Διεθνών Σχέσεων		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	3	6	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	Γενικού Υποβάθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Τυπικά ΚΑΝΕΝΑ (αλλά ουσιαστικά προαπαιτείται η γνώση από το μάθημα «Εισαγωγή στη Διεθνή Πολιτική» του προηγούμενου εξαμήνου)		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική (δυνατότητα εξετάσεων στα αγγλικά για τους φοιτητές Erasmus)		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://openeclass.panteion.gr/courses/TME197/		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Οι φοιτητές αναμένεται:

(1) να εξοικειωθούν με την ιστορική εξέλιξη του κλάδου και τον ρόλο που διαδραμάτισαν τόσο οι εξωτερικές πολιτικές εξελίξεις όσο και οι εσωτερικές διανοητικές αναζητήσεις στη συγκρότηση της επιστημονικής του ταυτότητας.

(2) να αποκτήσουν ένα ολοκληρωμένο σώμα εισαγωγικών γνώσεων για την θεωρία, αλλά και τα βασικά μεθοδολογικά εργαλεία των Διεθνών Σχέσεων – γνώση που θα αποτελέσει βάση για τη συνέχιση των σπουδών τους σε συναφή και περισσότερο εξειδικευμένα αντικείμενα.

(3) να αναπτύξουν τη δεξιότητα να χρησιμοποιούν βασικές θεωρητικές έννοιες και να τις εφαρμόζουν στοιχειωδώς στην ανάλυση της διεθνούς πραγματικότητας.

(4) να αποκτήσουν μια εξοικείωση με την τρέχουσα συζήτηση για τις θεωρητικές και μετα-θεωρητικές προκλήσεις που αντιμετωπίζει η επιστήμη των Διεθνών Σχέσεων.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα.:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

.....

Άλλες...

.....

- Αναζήτηση, ανάλυση και θεωρητική επεξεργασία δεδομένων.
- Ευαισθητοποίηση στη σημασία και προστιθέμενη αναλυτική αξία της διεπιστημονικής προσέγγισης.
- Κριτική στάση έναντι της επιστημονικής γνώσης.
- Ευαισθητοποίηση σε θέματα διαφορετικότητας και πολυπολιτισμικότητας (κυρίως μέσω της ανάδειξης της δυτικο-κεντρικής προκατάληψης της θεωρίας ΔΣ και των γεωγραφικών ανισοροπιών στον παγκόσμιο γνωσιοπαραγωγικό καταμερισμό).
- Ευαισθητοποίηση σε θέματα φύλου (κυρίως μέσω της ανάδειξης των έμφυλων προκαταλήψεων της θεωρίας ΔΣ και των έμφυλων ανισοροπιών στον παγκόσμιο γνωσιοπαραγωγικό καταμερισμό).

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Εισαγωγή στη θεωρία των Διεθνών Σχέσεων (ΔΣ). Παρουσίαση των βασικών θεωρητικών υποδειγμάτων (ρεαλισμός, φιλελευθερισμός, κονστρουκτιβισμός) αλλά και της ιστορικής εξέλιξης του κλάδου μέχρι σήμερα. Εφαρμογή της θεωρίας σε κρίσιμα ζητήματα των διεθνών σχέσεων. Επιπρόσθετα, στόχος του μαθήματος είναι να χαρτογραφήσει τις θεωρητικές προβολές που προκύπτουν από την εφαρμογή των τριών επικρατέστερων διεθνολογικών θεωρήσεων στη μελέτη της δυναμικής των σινο-αμερικανική σχέσεων – ένα κομβικό ζήτημα, που θα καθορίσει, σε μεγάλο βαθμό, το διεθνές σύστημα τον 21^ο αιώνα. Αυτό έχει μια διακριτή παιδαγωγική σημασία. Συχνά, οι θεωρίες επιλέγουν να εφαρμοστούν σε εμπειρικές περιπτώσεις που ευνοούν τις υποθέσεις τους (πχ. ο ρεαλισμός σε ζητήματα ασφάλειας, ο φιλελευθερισμός σε θέματα οικονομικής αλληλεξάρτησης και ο κονστρουκτιβισμός σε ζητήματα κανονιστικών πλαισίων). Διατηρώντας την εμπειρική πρόκληση σταθερή, προσφέρουμε στον φοιτητή τη δυνατότητα να κατανοήσει και να αξιολογήσει πληρέστερα τις βασικές διεθνολογικές θεωρίες.

Η ύλη αναπτύσσεται σε 13 διδακτικές εβδομάδες που καλύπτουν τις ακόλουθες θεματικές.

Εισαγωγή: Οριοθέτηση του πεδίου (1η εβδ.)

Εισαγωγή στον διεπιστημονικό χαρακτήρα του αντικείμενου και της σχέσης του με συγγενή γνωστικά πεδία: Ιστορία, Γεωγραφία, Οικονομία, Φιλοσοφία.

Ένας κόσμος, πολλές θεωρίες (2η εβδ.)

Εισαγωγή στο πολυπρισματικό τοπίο των διαφόρων διεθνολογικών θεωρήσεων. Έμφαση στο ότι οι θεωρίες δεν αποτελούν πηγή προκατασκευασμένων απαντήσεων σε εμπειρικά ερωτήματα, αλλά μια ευρύτερη αφηγητική θέαση που προσανατολίζει το εξηγητικό μας ενδιαφέρον σε συγκεκριμένες κατευθύνσεις.

Ιστορική εξέλιξη του κλάδου των ΔΣ (3η εβδ.)

Εισαγωγή στις μεγάλες θεωρητικές αντιπαραθέσεις (Great Debates) που καθόρισαν την εξέλιξη του κλάδου και σε βασικά εννοιολογικά εργαλεία της Φιλοσοφίας της Επιστήμης για την κατανόηση της επιστημονικής εξέλιξης (Ποπεριανή διαψευσιοκρατία, Κουνιανές παραδειγματικές μετατοπίσεις, Λακατοσιανά ερευνητικά προγράμματα).

Πώς μελετάμε τις ΔΣ; Επιπέδα ανάλυσης & τύποι μεταβλητών (4^η εβδ)

Εισαγωγή στο πώς οι θεωρίες οικοδομούνται στη βάση συγκεκριμένων επιλογών γύρω από δύο βασικούς εξηγητικούς άξονες: α) το επίπεδο ανάλυσης και β) τον τύπο ανεξάρτητων μεταβλητών στα οποία επιλέγουν να αποδώσουν μεγαλύτερη ερμηνευτική ισχύ.

Ρεαλισμός: Ιστορική εξέλιξη & σύγχρονες προσεγγίσεις (5^η & 6^η εβδ.)

Αναλύουμε την ιστορική εξέλιξη της ρεαλιστικής σχολής σκέψης δίνοντας έμφαση όχι μόνο στις κοινά αποδεκτές παραδοχές, αλλά και στις επιμέρους διαφοροποιήσεις: κλασικός ρεαλισμός, νεορεαλισμός (στη δομική αμυντική και δομική επιθετική εκδοχή του), και νεοκλασικός ρεαλισμός. Εφαρμογή του ρεαλισμού στην μελέτη της δυναμικής των σινο-αμερικανικών σχέσεων.

Φιλελευθερισμός: Ιστορική εξέλιξη & σύγχρονες προσεγγίσεις (7^η & 8^η εβδ.)

Αναλύουμε την ιστορική εξέλιξη της φιλελεύθερης σχολής σκέψης δίνοντας έμφαση όχι μόνο στις κοινά αποδεκτές παραδοχές, αλλά και στις επιμέρους διαφοροποιήσεις: θεσμικός φιλελευθερισμός, δημοκρατικός φιλελευθερισμός, φιλελευθερισμός της αλληλεξάρτησης, και κοινωνιολογικός φιλελευθερισμός. Εφαρμογή του φιλελευθερισμού στην μελέτη της δυναμικής των σινο-αμερικανικών σχέσεων.

Κοστρουκτιβισμός: Φιλοσοφικά θεμέλια & διεθνολογικές εφαρμογές (9^η & 10^η εβδ.)

Αναλύουμε τα φιλοσοφικά θεμέλια της κοστρουκτιβιστικής σχολής σκέψης, δίνοντας έμφαση στις οντολογικές και επιστημολογικές παραδοχές της, όπως και τις διαφορές ανάμεσα σε συμβατικό και ριζοσπαστικό κοστρουκτιβισμό. Κατόπιν, εξετάζουμε τις διεθνολογικές εφαρμογές του κοστρουκτιβισμού και, όπως και με τις δύο παραπάνω θεωρίες, την δυναμική των σινο-αμερικανικών σχέσεων μέσα από το πρίσμα του.

Σύγχρονες θεωρητικές προκλήσεις για την επιστήμη των ΔΣ (11^η εβδ.)

Αναλύουμε τρεις θεωρητικές προκλήσεις: α) το θεωρούμενο χάσμα θεωρίας-πράξης και το ζήτημα της κοινωνικο-πολιτικής χρησιμότητας της επιστήμης των ΔΣ, β) αυτή της αναζήτησης μιας προγνωστικής επιστήμης των ΔΣ, και γ) το τέλος των «-ισμών» και την πρόκληση του αναλυτικού εκλεκτικισμού.

Σύγχρονες μετα-θεωρητικές προκλήσεις για την επιστήμη των ΔΣ (12^η εβδ.)

Αναλύουμε τρεις κατηγορίες μετα-θεωρητικών προκλήσεων: α) ιστοριογραφικές, αναφερόμενοι σε παραμορφώσεις του συμβατικού αφηγήματος και συνεπαγόμενες στρεβλώσεις ιστορικής αυτογνωσίας, β) φιλοσοφικές, αναφερόμενοι στη σχέση του κλάδου με την φιλοσοφία της επιστήμης, και γ) κοινωνιολογικές, αναφερόμενοι στις γεωγραφικές και έμφυλες ανισορροπίες του γνωσιοπαραγωγικού καταμερισμού. Έτσι, σε συνδυασμό με την προηγούμενη ενότητα, ο φοιτητής αποκτά μια συνολική εικόνα της τρέχουσας συζήτησης στο πεδίο.

Επανάληψη & σύνοψη (13^η εβδομάδα)

Επανάληψη με στόχο να επισημάνουμε ότι το πρόβλημα της θεωρίας δεν είναι ούτε η υποτιθέμενη απόσταση που τη χωρίζει από την πολιτική πρακτική, ούτε η έλλειψη προγνωστικής ισχύος. Το πρόβλημα εδράζεται στον ερμηνευτικό μονισμό που πολλές φορές υιοθετεί. Μονισμός που εκφράζεται με όρους αναλυτικής «μεροληψίας», αν όχι μονο-αιτιακής εμμονής, δηλαδή προνομιακής ανάδειξης της ερμηνευτικής σημασίας ενός μόνο επιπέδου ανάλυσης και ενός μόνο τύπου μεταβλητών.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i></p>	<p>Το μάθημα παραδίδεται με διαλέξεις που οργανώνονται όμως με τρόπο ώστε να προάγουν την ενεργό συμμετοχή των φοιτητών.</p>															
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i></p>	<p>Η οργάνωση και η διδασκαλία του μαθήματος αξιοποιούν Τ.Π.Ε. Οι διαλέξεις συνοδεύονται από παρουσιάσεις PowerPoint, οι οποίες είναι ηλεκτρονικά διαθέσιμες μέσω της ιστοσελίδας του μαθήματος στο eclass. Πρόσθετο υλικό του μαθήματος αναρτάται επίσης στο eclass. Τέλος, το eclass αξιοποιείται για την άμεση επικοινωνία με τους φοιτητές, καθώς εκεί αναρτώνται όλες οι ανακοινώσεις που σχετίζονται με το μάθημα.</p>															
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i></p> <p><i>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</i></p>	<table border="1"><thead><tr><th data-bbox="676 745 1007 804">Δραστηριότητα</th><th data-bbox="1015 745 1342 804">Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th></tr></thead><tbody><tr><td data-bbox="676 808 1007 911">Διαλέξεις</td><td data-bbox="1015 808 1342 911">13 Εβδ. x 3 ώρες = 39 ώρες</td></tr><tr><td data-bbox="676 916 1007 1055">Εβδομαδιαία μελέτη & προετοιμασία για το μάθημα</td><td data-bbox="1015 916 1342 1055">13 Εβδ. x 3 ώρες = 39 ώρες</td></tr><tr><td data-bbox="676 1059 1007 1167">Επαναληπτική μελέτη προετοιμασίας για τις εξετάσεις</td><td data-bbox="1015 1059 1342 1167">100 ώρες</td></tr><tr><td data-bbox="676 1171 1007 1238"></td><td data-bbox="1015 1171 1342 1238"></td></tr><tr><td data-bbox="676 1243 1007 1310"></td><td data-bbox="1015 1243 1342 1310"></td></tr><tr><td data-bbox="676 1314 1007 1348">Σύνολο</td><td data-bbox="1015 1314 1342 1348">178 ώρες</td></tr></tbody></table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	13 Εβδ. x 3 ώρες = 39 ώρες	Εβδομαδιαία μελέτη & προετοιμασία για το μάθημα	13 Εβδ. x 3 ώρες = 39 ώρες	Επαναληπτική μελέτη προετοιμασίας για τις εξετάσεις	100 ώρες					Σύνολο	178 ώρες	
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου															
Διαλέξεις	13 Εβδ. x 3 ώρες = 39 ώρες															
Εβδομαδιαία μελέτη & προετοιμασία για το μάθημα	13 Εβδ. x 3 ώρες = 39 ώρες															
Επαναληπτική μελέτη προετοιμασίας για τις εξετάσεις	100 ώρες															
Σύνολο	178 ώρες															
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</i></p> <p><i>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</i></p> <p><i>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</i></p>	<p>Η αξιολόγηση γίνεται στην ελληνική γλώσσα (και κατ' εξαίρεση για τους φοιτητές Erasmus στην αγγλική).</p> <p>Πρόκειται για μια τελική γραπτή εξέταση βασισμένη σε ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής, γνώσης και κριτικής ανάλυσης, προερχόμενες τόσο από τη θεωρία όσο και από την τρέχουσα επικαιρότητα.</p>															

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Υποχρεωτικά Εγχειρίδια:

- Γκόφας, Α. & Τζιφάκης, Ν. *Θεωρητικές Προβολές στη Διεθνή Πολιτική*, Πεδίο, 2017.
- Jackson, R. & Sorensen, G. *Θεωρία και Μεθοδολογία των Διεθνών Σχέσεων*, Gutenberg, 2006.
- Steans, J. & Pettiford, L. *Εισαγωγή στη Θεωρία των Διεθνών Σχέσεων*. Τουρίκης.
- Χατζηκωνσταντίνου Κ., Σαρηγιαννίδης Μ., Μπαξεβάνης Χ., *Θεωρητικές Αφετηρίες στις Διεθνείς Σχέσεις*, Εκδόσεις Σάκκουλα, 2012.

Πρόσθετο υλικό που αναρτάται στο eclass:

- Elias, J. and Sutch, P. "Established Debates in IR", in Juanita Elias and Peter Sutch, *International Relations: The Basics*, Routledge, 2007, pp. 7-13.
- Brown, C. with Ainley, K. "ch.2: The Development of International Relations Theory in the Twentieth Century", in Chris Brown with Kirsten Ainley, *Understanding International Relations*, 3rd ed., Palgrave: 2005, pp. 19-39.
- Snyder, J. (2004) "One World, Rival Theories", *Foreign Policy*, No. 145: 52-62.
- Γκόφας, Α. και Ευαγγελόπουλος, Γ. «Σύγχρονες Θεωρητικές και Μετα-Θεωρητικές Προκλήσεις για την Επιστήμη των Διεθνών Σχέσεων», *Τετράδια Πολιτικής Επιστήμης*, τευχ. 8, 2019.